

Medlem av kreditorutvalget

Når konkurs åpnes vil konkursskyldneren blir fratatt rådigheten over boet fra konkursåpningen. Det oppnevnes en bobestyrer som sammen med andre boorganer overtar rådigheten over boet. Kreditorutvalget er et av boorganene. Som Medlem av kreditorutvalget skal man ivareta kreditorenes interesser under konkursbehandlingen. Medlemmene av kreditorutvalget er tillitsmenn for samtlige kreditorer. Sammen med bobestyrer utgjør kreditorutvalget bostyret.

1. Etablering

2. Oppgaver og plikter

3. Boorganene

4. Ansvar og forsikringsordninger

5. Godtgjørelse

1. Etablering

Kreditorutvalg er ikke obligatorisk men skal oppnevnes når boet størrelse eller vanskelighetsgrad eller forholdene forøvrig tilsier det, se **konkursloven § 83** første ledd. Utvalget består av en til tre personer.

Oppnevning

Skifteretten oppnevner kreditorutvalget, jfr. **konkursloven § 83** tredje ledd. Skifteretten skal straks etter konkursåpning ta stilling til om kreditorutvalg må oppnevnes med en gang, jfr. **kkl § 77** annet ledd. Dette bør gjøres når det må tas viktige beslutninger før første skiftesamling, for eksempel om fortsettelse av driften, salg av virksomheten og realisasjon av betydelige verdier.

Oppnevningen skjer vanligvis i forbindelse med første skiftesamling. Kreditorne skal gis anledning til å uttale seg både om det bør oppnevnes et kreditorutvalg og om sammensetningen av utvalget, dersom det ikke allerede er oppnevnt i medhold av **kkl § 77**. Skifteretten bør også innhente bobestyrerens syn på spørsmålet.

De som er interessert i å delta i kreditorutvalget kan gi uttrykk for dette overfor bobestyreren snarest etter konkursåpning eller senest på første skiftesamling.

Deltakelsen skal være klarert med de som er interessert på forhånd og vervet er frivillig. Skifteretten kan likevel klarere med f. eks. kemner og skattefogd at det skal kunne oppnevnes representanter derfra generelt. Dersom den som oppnevnes ikke er til stede er det skifterettens oppgave å sørge for at vedkommende blir underrettet.

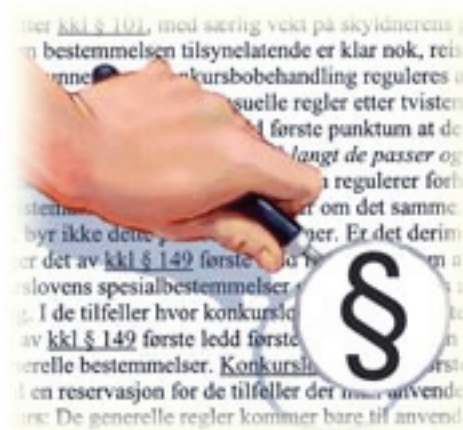
Hvem kan sitte i kreditorutvalget?

Det er hensiktsmessig at de største kreditorne sitter i kreditorutvalget. Videre bør de kreditorgrupper som har mulighet for å få dekning være representert. Dette vil som oftest være representanter for skattefogd og kemner siden skatte- og avgiftskrav ofte er fortrinnsberettiget. Konkursrådet har uttalt at offentlige etater bør være villige til å stille sin kompetanse til rådighet for boet, se **uttalelse nr. 14**.

Medlemmene av kreditorutvalget skal i utgangspunktet finnes blant kreditorne. Dersom det er vanskelig å få til, kan andre personer benyttes. Enkelte skifteretter har for eksempel en ordning der studenter og/eller pensjonister blir brukt som kreditorutvalgsmedlemmer. Det kan også være hensiktsmessig å benytte personer med spesiell kompetanse.

Habilitetsregler

Den som skal være medlem av kreditorutvalget må ikke være inhabil i forhold til skyldneren. Det vil si at nære familiemedlemmer, nåværende og tidligere ektefelle til skyldneren ikke kan sitte i kreditorutvalget. Heller ikke ansatte eller rådgivere for skyldneren (gjelder ikke for de ansattes representant) eller den som selv er under gjeldsforhandling eller konkursbehandling, kan velges. Se ellers **konkurslovens § 91** jfr. **§ 12** og **13**.

Representant for de ansatte

Dersom skyldneren har drevet næringsvirksomhet, kan et flertall blant de ansatte kreve at et ekstra medlem i kreditorutvalget skal representere dem, se **konkursloven § 84** annet ledd. En eller flere fagforeninger som representerer et flertall blant de ansatte kan også kreve at det oppnevnes et slikt medlem. Det er skifteretten som oppnevner dette medlemmet.

Åpningsfasen

Det er viktig å komme raskt i gang med bobehandlingen. Dersom skyldneren driver næringsvirksomhet må bostyret raskt ta stilling til om denne skal fortsette eller innstilles.

2. Oppgaver og plikter

Medlemmene av kreditorutvalget skal delta i beslutninger som gjelder boet og forvaltning av boets midler. De fleste oppgavene man får som kreditorutvalgsmedlem skal utføres sammen med bobestyreren, som bostyre. Det er ikke vanlig at kreditorutvalget har møter på egenhånd. Medlemmene av kreditorutvalget er samtlige kreditorers representant, men de har også plikt til å ivareta arbeidstakernes og det offentliges interesser så langt dette er forenlig med fordringshaverens felles interesser, se **konkurslovens § 88** første ledd. Kreditorenes fellesinteresser skal ivaretas, ikke

enkeltkreditorers. Boet skal søke å oppnå en så høy dekning som mulig for kreditorerne innenfor de rammer lovgivningen setter.

Enkelte beslutninger må treffes av et samlet bostyre. Blant annet gjelder det avgjørelsen om eventuell videre drift av skyldnerens næringsvirksomhet og avgivelse av boinnberetningen, se **konkurslovens § 120**. I andre saker av vesentlig betydning skal bobestyreren også rådføre seg med kreditorutvalget. Kreditorutvalget kan også kreve av bobestyreren at nærmere angitte spørsmål om konkursbehandlingen skal forelegges et samlet bostyre. Kreditorutvalget må da presisere hvilke saker det gjelder.

Fordringsprøvelse

Bobestyrer behandler fordringene og tar stilling til om kravene bør godkjennes. Denne innstillingen prøves vanligvis i et bostyremøte, jfr. **kkl § 111**. Innehavere av fordringer som skal prøves gis anledning til å være tilstede. Medlemmer av kreditorutvalget har selvstendig rett til å fremsette innvendinger mot bobestyrers innstilling. Hvis ingen protesterer ansees fordringen som godkjent.

Hvis bobestyrer innstiller på ikke godkjenning eller en kreditor eller et kreditorutvalgsmedlem har innsigelser mot fordringen, skal bobestyrer gi fordringshaveren anledning til å uttale seg. Er det etter dette fremdeles innsigelser mot fordringen, innberettes forholdet til skifteretten. Denne som gir fordringshaveren en frist til å reise tvist.

Bli det reist tvist, er det fordringshaveren og den som har bestridt fordringen, f. eks et kreditorutvalgsmedlem, som bli part i saken. Er det et kreditorutvalgsmedlem som har bestridt fordringen, blir vedkommende således part i saken. Vedkommende må da gjøre rede for sitt synspunkt overfor retten og risikerer å bli ansvarlig for motpartens saksomkostninger dersom tvisten tapes. Vinner vedkommende tvisten uten å få saksomkostningene dekket av motparten, kan skifteretten bestemme at vedkommende skal ha erstatning for sine saksomkostninger av boet. Se mer om fordringsprøvelse i Konkursrådets anbefaling om skifterettens behandling av konkursbegjæringer og konkursboer **pkt. 10.4**.

Taushetsplikt

Medlemmene har taushetsplikt om skyldnerens personlige forhold. Å bryte taushetsplikten kan medføre straff, jfr. **kkl § 160**.

Kreditorutvalgets kontroll med bobestyreren

Som medlem av kreditorutvalget har man en viktig oppgave med å føre kontroll med at bobestyrerens arbeid er i samsvar med loven og de vedtak som er fattet, se **konkurslovens § 88** annet ledd. Bobestyreren er nemlig tillagt en del oppgaver på egenhånd. Kreditorutvalget kan kreve å få se på alle boets papirer og bøker og få alle opplysninger om boet.

Kreditorutvalget må gi beskjed til skifteretten dersom bobestyreren er vanskelig å samarbeide med eller det er mistanke om uregelmessigheter i bobehandlingen. Det er videre viktig at kreditorutvalget påser at det er tilfredsstillende fremdrift i bobehandlingen. Dersom kreditorutvalget er misfornøyd med bobestyreren og ikke får gjennomslag for sine synspunkter, kan det begjæres skiftesamling, se **konkurslovens § 92** første ledd.

Boregnskapet

Dersom borevisor ikke er oppnevnt, kan skifteretten bestemme at kreditorutvalget skal revidere boregnskapet, jfr. **konkurslovens § 90** fjerde ledd. Revisjonen vil oftest bestå i en kontroll av dokumentasjonen for alle registrerte transaksjoner på bankkonto samt en avstemning av saldo mot utskriften fra banken. Videre må man påse at alle boets eiendeler i følge registreringen er realisert og medtatt i regnskapet. Er de ikke det, skal det finnes en redegjørelse i sluttinnberetningen om årsaken. Finner kreditorutvalget at boregnskapet er i orden, gis det en påskrift om dette på regnskapet: «Revidert og funnet i orden» med dato og underskrift. Har kreditorutvalget innvendinger skal dette fremgå av påskriften. Det vises til Konkursrådets anbefaling om regnskapsførsel og regnskapsavleggelse i konkursbo punkt 12.

3. Boorganene

Bobestyreren

Det er bobestyreren som har ansvaret for den daglige administrasjonen av boet. Bobestyreren er som regel en advokat. Bobestyreren skal innkalle til bostyrets møter, lede og føre protokoll fra disse, se **konkursloven § 89**.

Det er viktig at medlemmene av kreditorutvalget er seg bevisst sin rolle i forhold til bobestyreren. En erfaren bobestyrer kan lett komme til å ta styringen. Kreditorutvalget må derfor passe på at det får delta i de viktige beslutningene. Kreditorutvalgsmedlemmene har ofte erfaring og kompetanse som bobestyrer har nytte av.

Avstemninger i bostyret

Bobestyrer skal treffe sin beslutning i samråd med kreditorutvalget i alle spørsmål av vesentlig betydning, jfr. **kkl § 85** annet ledd. Beslutninger i bostyret kan også treffes uten å ha møter, f. eks ved telefonkonferanser. Ved uenighet om en sak holder bostyret avstemning. Hvis stemmetallet er likt, gjør bobestyrerens stemme utslaget. Bobestyreren er bundet av bostyrets vedtak.

Dersom bostyret behandler saker om boets forhold til en kreditor som er representert i kreditorutvalget, kan det stilles spørsmål ved vedkommendes habilitet, se habilitetsreglene i **konkursloven § 91** jfr. **§ 12** tredje ledd. Et medlem av bostyret skal ikke delta i behandlingen eller avgjørelsen av noe spørsmål som vedkommende har en fremtredende personlig eller økonomisk særinteresse i. Antagelig bør det samme gjelde forhold som angår vedkommendes arbeidsgiver eller nærstående.

Borevisor

Som hovedregel skal det oppnevnes borevisor, se **konkursloven § 90**. Skifteretten kan unnlate å oppnevne borevisor hvis boet er enkelt og oversiktlig eller midlene er så begrenset at det blir vanskelig å bære utgiftene, se **konkursloven § 90** fjerde ledd. I praksis vil det i mange boer ikke være midler til borevisor.

Skiftesamlingen

Bostyret er formelt underlagt skiftesamlingen, dvs. et møte der alle kreditorene deltar under ledelse av skifteretten. Skiftesamlingen er som oftest ikke beslutningsdyktig på grunn av for lite oppmøte. I praksis er det derfor bostyret som må ta de fleste beslutningene under bobehandlingen. Vanligvis holdes det bare en skiftesamling i skifteretten.

Skifteretten

Skifteretten kan bestemme at enkelte saker skal forelegges skiftesamlingen og innkalle til skiftesamling, jfr. **kkl § 92**. Skifteretten kan også i noen tilfelle omgjøre bostyrets beslutninger. Et bostyremedlem har i visse tilfeller mulighet til å begjære at skifteretten omgjør vedtak truffet av boorganene, se **konkursloven § 99**.

4. Ansvar og forsikringsordninger

Medlemmene av kreditorutvalget er personlig oppnevnt og man kan derfor bli holdt ansvarlig for feil som blir begått. Etter alminnelige erstatningsregler har arbeidsgiver ansvar for feil som ansatte begår i tjenesten, se **skadeerstatningsloven § 2-3**. Det er antatt at å være medlem i et kreditorutvalg ikke er i arbeidsgivers tjeneste.

Oslo skifterett har forhandlet frem en forsikringsavtale med Storebrand som dekker kreditorutvalget, se orienteringen **Kombinert bostyreforsikring – generalpolise**. Flere andre skifteretter har også inngått en slik forsikringsavtale. Kreditorutvalget bør oppfordre skifteretten til å tegne en slik forsikring.

5. Godtgjørelse

Godtgjørelsen til bobestyrer og kreditorutvalget skal fastsettes av skifteretten etter forslag fra bostyret, se **konkursloven § 157**.

Skifteretten kan bestemme at kreditorutvalg bare skal oppnevnes hvis medlemmene er villige til å påta seg vervet uten godtgjørelse, jfr. **konkursloven § 83** tredje ledd.

Det er ikke vanlig å få forskudd på godtgjørelsen

Det skal som hovedregel trekkes skatt av godtgjørelsen. Hvis utbetalingen ikke overstiger kr. 1000,- er den ikke skattepliktig og det skal heller ikke trekkes skatt av godtgjørelsen, jfr. forskrift av 30. desember 1983 nr. 1974 om beregning av lønnsoppgaveplikten § 1. Godtgjørelsen er i utgangspunktet arbeidsgiveravgiftspliktig uansett størrelsen på godtgjørelsen. Hvis boets samlede arbeidsgiveravgift for perioden er under kr. 150,- er det boet likevel ikke arbeidsgiveravgiftspliktig. Dermed godtgjørelsen utbetales til arbeidsgiver er den verken trekkpliktig eller arbeidsgiveravgiftsliklig. Se forøvrig Konkursrådets anbefaling om **regnskapsførsel og regnskapsavleggelse i konkursbo punkt 5.5**